

Miralls convexos

Jerònima Muñoz, llicenciada en Filologia Hispànica i coordinadora de la revista CÒDOL

El trànsit de la ciutat fa que no tothom sigui puntual, però l'educació i les disculpes s'avenen bé. La xerrada sembla que serà tranquil·la. Les presentacions ja estan fetes i es comença a rompre el silenci. Què us sembla si parlem de quines són les funcions que té una federació?

J. Salas. Tot i que cada junta directiva li dona un enfocament diferent, el fonament és complementar la funció dels centres concertats (catòlics, en el nostre cas). També ens centrem a ajudar els pares a través de l'Escola de Pares.

J. Ribas. Des del punt de vista d'escola pública, l'enfocament és diferent. L'associació de pares hauria d'ésser el vehicle de participació de les famílies en la vida escolar dels seus fills, hauria de dinamitzar-ne i fomentar-ne la participació. Però la realitat és que a les escoles públiques les associacions de pares han acabat essent gestores dels serveis complementaris del centre: n'hi ha alguna que ha assumit, fins i tot, el servei de menjador. És un tema que ens preocupa i reclamem que aquests serveis siguin assumits per l'administració per tal que nosaltres ens puguem dedicar al nostre vertader objectiu. Potser és una concepció diferent a la de les escoles concertades, els equips directius de les

...a mi m'agrada el model concertat precisament perquè el grau de compromís, d'integritat i de necessitat d'èxit en la gestió és total...

quals tenen una idea diferent del que són les activitats complementàries...

C. Conti. En el nostre cas, aquests serveis complementaris són gestionats directament per l'escola. Nosaltres el que hem fet és cercar el nostre propi espai i encaixar-lo en el funcionament normal del centre. La nostra sort és que estem en una cooperativa i se'ns ha obert la porta totalment, hi tenim una bona relació i sempre respectem els seus trets d'identitat. Si hem triat aquesta escola és per algun motiu i és el que defensem com a associació. Quant a les escoles de pares, també intentem organitzar-nos, amb més o menys èxit.

J. Salas. Com a centres concertats ens passa un poc el mateix, a nosaltres. El centre gestiona aquestes activitats. A mi m'agrada el model concertat precisament perquè el grau de compromís, d'integritat i de necessitat d'èxit en la gestió és total.

Potser el punt de vista no és tan diferent, al cap i a la fi tots coincideixen que aquestes activitats no han d'assumir-les les associacions...

C. Conti. El problema de l'associació és que som voluntaris i no ens podem convertir en empresaris que han d'adquirir unes responsabilitats molt complicades.

J. Ribas. Potser l'escola pública (professors, equips directius) ha posat «tots els ous des paner» en l'activitat pedagògica i ha descuidat aquesta altra part social, en certa manera per deixadesa de l'administració. També és cert que es nota molt més en uns centres que en uns altres: coincideix que els que tenen més demanda són aquells que han sabut cuidar l'aspecte de les activitats complementàries. Reivindiquem que és una funció que no ens toca a nosaltres, sobretot ara, en temps de crisi: hi ha associacions que pateixen vertaders forats econòmics com a resultat d'assumir aquestes funcions. Els centres concertats ho tenen molt més clar: primer, per-

què és un valor afegit que té el centre (aspecte que ha perdut l'escola pública) i segon, perquè també és una font d'ingressos complementària als doblers del concert. Hem de cooperar amb l'escola, està clar. Això és extensiu a la gestió professional del centre: volem participar-ne, tenir els espais de col·laboració, però no volem la gestió de temes concrets que no ens corresponen i no ens deixen energies per dedicar-nos a les nostres principals funcions.

El tema ara deriva en la hipotètica possibilitat de crear una sola federació d'associacions de pares, en vista que, malgrat les bases són diferents, els seus objectius s'assemblen tant. Si seria difícil unificar criteris i treballar en un front comú és el tema que s'ha tret damunt la taula...

J. Ribas. Les circumstàncies de les escoles també són diferents, no només les bases. Tot i això, en educació, en un 90 % dels temes hi podríem estar d'acord (escola pública, catòlica i cooperativa). Però sovint posem l'èmfasi en el 10 % que ens separa i potser no arribaríem al consens.

J. Salas. Hem de reconèixer que fins fa poc les escoles concertades tenien un cert punt d'elitisme, els pares «les triaven». En el cas de Balears, i sobretot amb l'arribada de la immi-

gració, l'escola concertada està fent un vertader servei públic a la societat en l'educació obligatòria. L'alternativa a aquestes escoles és crear una escola pública, i en moments com ara no hi ha recursos per fer-ho. Així, es manifesta encara més aquest proveïment de servei públic. Per altra banda, hi ha gent que no accepta l'adoctrinament catòlic en l'educació obligatòria de les nostres escoles. El tema de la llengua, quan es tracta tan malament com ara, també divideix (dins el nostre mateix sector es dóna).

J. Ribas. I en el públic! No tothom es mou en la mateixa línia, depèn de la zona. Tanmateix s'ha vist que, amb el plantejament que va fer la conselleria, no hi ha demanda del castellà. I aconseguir aquest objectiu no és una qüestió política, sinó pedagògica. S'ha de deixar treballar els professionals.

J. Salas. Considero que també és d'agrair que les persones que representem els col·lectius siguem persones moderades amb capacitat de diàleg. Si fos per nosaltres, sí que seríem capaços de treballar en una mateixa federació, però s'han de tenir en compte les juntes directives i sovint és més difícil mantenir l'equilibri intern i que no l'extern.

C. Conti. Quant a la llengua, ja que ha sortit el tema, si els pares tenim la

sort de triar i ser acceptats en una escola és perquè hem triat el seu projecte, dins el qual hi ha la immersió lingüística. I que ens vulguin privar d'això ens desespera i ens preocupa.

S'aturen a beure sense perdre de vista els companys de taula. Interessa saber ara quins són els percentatges de pares que poden arribar a participar en una associació. No hi ha respostes dubitatives.

J. Salas. Aquí hi ha un tema bàsic: tenim una descohesió social molt gran a les Illes Balears. Nosaltres tenim dos tipus de centres: uns on l'èxit escolar és normal i d'altres on l'apatia, la mediocritat, és més la tònica dominant. Aquest fet marca molt la implicació de les famílies. Hi ha AMPAS que posen tot tipus de serveis complementaris per contribuir a la formació i l'èxit dels seus fills, però en altres centres la participació i cooperació de les famílies és molt baixa.

J. Ribas. Si parlem en termes d'afiliació, al voltant de la meitat dels pares s'hi apunten. Però, per què s'hi apunten? Pels avantatges dels serveis que s'ofereixen. En el pas de després, que seria involucrar-s'hi, és on hi ha la dificultat. A la majoria de centres les associacions funcionen perquè hi ha tres o quatre persones que es posen al capdavant, i després tenen al darrere

un grup que en casos puntuals s'hi involucra. Però en una assemblea de 400 pares se'n poden presentar, com a màxim, un deu per cent. Crec que hi ha un defecte de forma inicial: els pares no perceben l'associació com a una cosa útil. I realment sovint es tracta d'una presència simbòlica. En els consells escolars hem demanat paritat, per exemple, però encara el tema no s'ha solucionat. Amb la reforma Wert tampoc no arreglem res: els fa purament consultius.

I davant la conformitat, el dubte és com es pot articular la participació d'aquests pares...

J. Salas. Tenim un paradigma que s'ha de trencar. Per una part, ningú no vol més problemes dels que li pertocquen (em refereixo al fet que assumeixin feines que no els corresponen) i, per l'altra, tenim un problema de sensibilitat, d'empatia: es comença una reunió per parlar del tema del fracàs escolar, per exemple, i s'acaba discutint d'assumptes secundaris o es discuteix amb plantejaments totalment egoïstes. Tenim suficient gent que sigui capaç de moure's per empatia, pel bé comú? És una qüestió difícil...

J. Ribas. Penso que hi ha molts de prejudicis dels pares envers l'escola i a la inversa. Entendre que les famílies

són un col·lectiu homogeni no respon a la diversificació real que hi ha. Es tracta de fer feina per mantenir l'interès d'aquelles famílies que s'hi impliquen i d'integrar aquelles altres que tenen interès per l'educació del seu fill però que no saben com ho han de fer per participar-hi.

I per quin motiu no saben com participar-hi? La sospita tot d'una recau en la multitud de tipologies de famílies que conformen la comunitat educativa. Famílies, es pot dir, d'arreu del món. Aquests pares vinguts d'altres països, s'integren?

J. Ribas. A la meua escola hi ha un 80% d'alumnes estrangers. I va per sectors. Cada nacionalitat té uns interessos diferents i una adaptació també molt diferent. Ens falten recursos per arribar-hi. És necessari que en els centres educatius més problemàtics econòmicament i socialment hi hagi professionals que hi treballen directament. (No parlem de serveis socials.) Els equips directius els coneixen, però estan mancats de mecanismes d'intervenció. Es parla d'integrar els immigrants: penso que ens hem de centrar en la integració dels seus fills per poder obtenir algun fruit. A més, és enriquidor que esti-

guin en contacte amb la nostra cultura i educa els altres companys.

C. Conti. A la meua escola l'índex d'immigració és més baix, suposo que per la situació de l'edifici. Però penso que necessitem més la participació dels mestres com a referents i facilitadors dels contactes entre els pares. Es tracta de fer comunitat educativa; els mestres haurien d'ajudar més les APIMAS incentivant els pares a formar part de l'associació.

J. Ribas. Totalment d'acord. Aconseguir que els pares estrangers s'integrin en la vida del centre és una tasca de tots, no només de l'associació. Quant a la qüestió de la immigració, no és un problema de l'escola pública enfront de l'escola concertada, és més aviat un problema de la concepció que té cada centre envers el tema. Cada any a la federació ens arriba gent immigrant a la qual, des d'una concertada, li han «recomanat» que era millor opció matricular-se a l'escola pública. Però sempre és la mateixa mitja dotzena d'escoles, que ho fan. No s'han de criminalitzar totes les escoles concertades. Tanmateix, crec que el problema és que es tracta d'un tema que no es va agafar a temps. Hi ha moltes diferències percentuals de matrícula d'un centre a un altre (sigui del tipus que sigui) i

això és conseqüència d'una manca de planificació i de plantejament. Molt és alumnat d'incorporació tardana i ha d'ocupar les places que queden lliures. D'això, els centres amb més demanda de matrícula gairebé en queden exempts. També hi ha l'efecte «contagi»: uns i altres es recomanen escoles determinades. Tot plegat és un tema que ha de resoldre l'administració: allò que hauria d'ésser una riquesa per a les nostres escoles esdevé un problema per la manca de gestió.

J. Salas. Hi estic d'acord, però canviaria l'origen del problema. Una cosa és ser un país obert i l'altra no controlar res. Una cosa és ser generós i l'altra hipotecar-se el futur, i això és el que hem fet. Les taxes d'immigració a Illes Balears dupliquen les d'Espanya i tripliquen les d'Europa. La immigració és molt positiva, pròpia d'un món globalitzat. Però arribar a aquestes xifres significa no gestionar. S'ha d'invertir d'acord amb les necessitats i d'aquesta manera no es pot fer. S'ha dut el desgavell a moltes aules, s'han desmotivats professors i alumnes, s'han fet fugir famílies d'algunes escoles (si hem d'ésser sincers, moltes famílies són socialment classistes des d'un punt de vista educatiu). Els professors, dins l'educació obligatòria, s'han de guiar pel gruix: han de procurar que avanci el major nombre possible d'alumnat. Els millors es veuen frenats per la resta; aleshores, els pares es repensen les matrícules.

J. Ribas. El problema també és que moltes d'aquestes escoles se'ls treuen del damunt...

J. Salas. Si els índexs fossin els mateixos d'Europa això no passaria... Ens sobra immigració, en definitiva.

El tema s'estén quasi mitja hora més amb tota mena d'exemples i situacions. Estirant del fil arriben al tema dels horaris, de les preferències dels pares quant a les jornades continuades o les jornades partides.

J. Ribas. Dins l'escola pública està bastant dividit. Quan es produeix el debat dins les escoles surt l'argument

pedagògic. I jo, que n'he fet una bona recerca, en trobo a favor d'un model i d'un altre en nombre igual. Si aquest criteri no està clar, quin s'ha de seguir? Com a federació, allò que proposem és que, sigui quin sigui el model triat, s'han de tenir clars els problemes que genera i s'han de compensar. La jornada partida genera el problema econòmic d'haver de quedar al menjador (parlo de Palma) i la continuada crea un problema de conciliació de les famílies. Aquí és on tenim la dificultat: quan es fa el canvi de jornada partida a continuada apareix el compromís de fer activitats que compensin, però a la llarga acaben desapareixent les alternatives i les acaben assumint les associacions de pares. Recomanem sempre que s'analitzin els problemes que es generaran amb un canvi d'horari i que reclamin que l'administració (en aquest cas els centres educatius) els compensi. La jornada continuada és molt bona per als pares funcionaris, per exemple, però per a moltes famílies allò que provoca és que els infants quedin desatesos.

J. Salas. Ho compartim plenament. El nostre sector majoritàriament fa jornada partida i n'estic molt content. És una educació molt dedicada: poder combinar les hores lectives amb unes activitats extraescolars de les dotze a les tres, per exemple, et garanteix unes hores d'oci amb els teus fills en sortir de l'escola. És una comoditat per a les famílies molt necessària.

C. Conti. Pensem que els pares haurien de tenir dret a triar l'escola dels seus fills per l'horari que fa el centre. Està clar que als mestres els interessa la jornada continuada sí o sí...

J. Ribas. Tant de la pública com de la concertada!

C. Conti. ...com als pares, que també ens agradaria tenir una jornada continuada. I si vols escola pública et trobes que no pots triar: hi ha horari continuat i ja està.

J. Salas. Les persones vinculades al sector públic tenen una certa comoditat amb els horaris continuats. Però amb model econòmic que

...quant a la llengua, ja que ha sortit el tema, si els pares tenim la sort de triar i ser acceptats en una escola és perquè hem triat el seu projecte, dins el qual hi ha la immersió lingüística. I que ens vulguin privar d'això ens desespera i ens preocupa...

tenim, la majoria de gent ha de fer feina els horabaixes, torns... Això s'ha de tenir en compte.

Les escoles i els pares en aquest tema no acaben de conciliar-se. Aquest aspecte obre altres fronts: l'escola tenia un prestigi que ara sembla que ha perdut. Sembla que pares i institució escolar han passat d'ésser aliats a ésser un poc enemics...

J. Ribas. Els pares i els mestres no hem estat aliats mai, més aviat s'ha compartimentat. Dins les aules tenim els millors mestres, però quan surten per la porta perden la perspectiva del que és el conjunt del centre educatiu i el servei educatiu en sí (no només és ensenyar a sumar o restar, és alguna cosa més). El mateix funcionament del centre educatiu no arriba a encaixar instrucció amb educació.

Ressorgeixen els tòpics: la culpa la tenen les famílies o els pares apar-

...a la majoria de centres les associacions funcionen perquè hi ha tres o quatre persones que es posen al capdavant, i després tenen al darrere un grup que en casos puntuals s'hi involucra...

quen els fills a les escoles, o el mestre va a fer la seva feina i punt...

J. Ribas. Segueixo pensant que hi ha un percentatge molt gros de famílies conscienciades (la implicació llavors dependrà de les circumstàncies personals) i hi ha gran quantitat de mestres amb vocació que es veuen desbordats per les circumstàncies. Es parla molt de comunitat educativa, però es treballa poc. Si s'hagués fet i els pares i mestres anessin coordinats, la conselleria no s'atreveria a fer ni la meitat de les coses que fa, es trobaria amb un enfrontament molt més gros.

J. Salas. Gran part de responsabilitat d'aquesta distància la tenen les famílies. Qui sap més d'educació és el professor (entès com el projecte d'escola). Tot està estudiat, hi ha menys improvisació que mai. El projecte educatiu ha d'ésser molt més potent com a eina d'aprenentatge que un simple plantejament familiar. Per altra part, el creixement econòmic mal fet de Mallorca, les onades migratòries... provoquen que moltes famílies no es trobin en disposició de col·laborar adequadament. Culpo molt les famílies de la ruptura amb el centre i el professorat. L'excés de diversitat deriva també en una gran desmotivació de molts de mestres.

J. Ribas. Quant a la valoració de la tasca educativa, aquí sí que penso que hi ha hagut una evolució. Fa trenta anys la gent tenia clar que per tenir un futur s'havia d'estudiar. Els darrers anys fins ara qualsevol treballador (per exemple, un picapedrer) guanyava més que una persona titulada. S'ha romput l'estructura de «per viure bé has d'estudiar» i s'ha valorat més la perspectiva econòmica que la formació. Amb la crisi tornem a fer passes enrere: però en lloc de tornar a la perspectiva que el professor té una capacitació com a professional, s'ha traduït en un «mira aquest que és funcionari i té un sou estable». Si li retallen aquest sou «ja ens va bé». És un enfrontament equivocat.

C. Conti. El que notes a l'escola és que passes d'educació infantil, on saludes tothom i tens sempre informació actualitzada del teu fill diàriament, a primària, on només hi ha accés a unes tutories, que sovint són a hores intempestives per a un treballador. Per altra part, els pares també estem més units durant l'educació infantil que a la resta d'etapes. Les noves tecnologies ens ofereixen eines, afortunadament, per perllongar aquest contacte. L'escola també les hauria d'emprar. Seria una bona alternativa per a la comunicació.

J. Salas. Fa vint o trenta anys, dins les famílies hi havia un dels dos pares (sovint les mares) que feia una feina, un paper fonamental de col·laboració amb l'escola. Avui no és així i no s'ha suplert: això ha significat en molts casos menys col·laboració amb les escoles.

C. Conti. A les cooperatives el que sí que veus és una implicació dels mestres que no es veu ni a la resta de la concertada ni a l'escola pública.

J. Salas. A la concertada també n'hi ha perquè són institucions de gestió privada, està clar.

J. Ribas. A l'escola pública manquen controls per detectar qui són els qui no fan bé la seva feina i posar-hi remei. Quan parles amb els mestres, tots et diuen qui és aquella persona que seria millor que no fes classe a la

seva escola. Què falla, aleshores, quan l'administració pública té els mecanismes però no els posa en marxa? Dins un centre concertat es provoca un problema greu que la direcció ha de resoldre. Als públics, la resposta dels equips directius és: «No tenc armes.»

Tot és prou complicat, sobretot en els temps que corren. Podríem dir que avui, més que mai, és difícil ser pare. S'ha convertit en un ofici?

J. Ribas. Penso que sí, vinculat un poc amb el que ha dit en Jaume. Abans l'ofici era més senzill perquè ho feia la mare. Avui, com a famílies, no hem assumit aquest canvi. Potser els homes en tenim molta responsabilitat: les dones segueixen assumint un pes per damunt de les seves capacitats i els pares no hem reaccionat del tot. Això fa que ser pare i mare sigui més difícil: als pares, per condició cultural, ens costa fer determinades coses, i a les mares també els costa «deixar de». Un poc tot.

C. Conti. Jo he assistit a cursos d'escola de pares: adonar-te que el teu problema és compartit per molts d'altres consola. T'ofereix noves perspectives i solucions molt pràctiques. És un fòrum per potenciar i ajudar a fer comunitat educativa, alhora que crea un vincle positiu.

J. Salas. Quant a si s'ha convertit en un ofici, la resposta és que sí. Vivim en una societat molt més complexa, comunicada, que ens ha desbordat a tots (Internet, mitjans de comunicació, transport aeri...). Això fomenta la diversitat de famílies i plantejaments que compliquen molt poder-te ubicar i entendre com funciona tot plegat. A nosaltres ningú no ens va ensenyar a estudiar, tot era molt senzill. Ara estem abocats a aprendre constantment, a enfortir el «procés d'ensenyament-aprenentatge», a ubicar els nostres fills.

La conversa ara entra en temes de política, gairebé era inevitable. Fa uns quants dies es va produir la primera vaga de pares en la història de la democràcia. Discuteixen

sobre el sentit d'un acte d'aquestes característiques, si era necessari implicar-hi els fills i deixar-los un dia sense classe i les repercussions d'aquesta mobilització en relació amb les retallades de l'actual govern.

J. Salas. Si no és més consistent no tindrà sentit. Quant a la implicació dels fills, són els seus pares i fets puntuals són fets puntuals. I pel que fa a les repercussions, penso que sí. El que sap greu és que ens falti, com a societat, estructuració per fer mobilitzacions més potents i més justes, i sobretot més continuades i consistents (dos actes i «nunca más se supo»), per coses que són realment importants (això que diuen del sentit comú...). Els pares, les famílies també han d'entendre que el que hem viscut fins ara era estrictament un miratge econòmic i que som un país molt més pobre del que ens pensàvem. Seria ideal entendre el que això significa quant a les retallades, i centrar-se a fer un seguiment exhaustiu a les despeses de l'administració pública, exigir rigor...

J. Ribas. La vaga (el terme no m'agrada per descriure aquest fet concret) va ser convocada per CEAPA a causa de l'estat d'indignació generalitzada

en què es troben les famílies implicades en l'educació, tant per les retallades que pateix com per la proposta de reforma de la llei que ha plantejat el ministre Wert, amb un contingut que nosaltres considerem retrògrad, antisocial i segregador.

Per desgràcia, considerem les mobilitzacions que portem a terme una carrera de fons, ja que els governants estan aplicant polítiques que, encara que diguin no tenen cap altra alternativa, tenen un alt contingut ideològic i difícilment rectificaran fins que no es trobin amb una societat totalment mobilitzada en contra d'ells.

Sobre la implicació dels nostres fills i filles, tenen tot el dret i legitimitat per participar i, fins i tot, encapçalar aquestes protestes. Són els principals perjudicats de les retallades. A més, també forma part de l'educació que volem per als nostres fills: que coneguin i assumeixin els seus deures i també defensin els seus drets com a ciutadans. És una lliçó de democràcia.

C. Conti. Tot allò que plasmí disconformitat amb el que s'està fent és positiu. Per posar un exemple, es diu que les famílies som un pilar per a l'èxit escolar i a la proposta de la nova

lleï no se'ns té en compte. Els pares hi hem de sortir, sens dubte. Quant als fills, si explico al meu fill de sis anys l'ambient de crisi i els problemes que hi ha, també he d'explicar què és una vaga al meu fill de dotze, i fer el possible per implicar-lo amb criteri en el procés. Sobretot per un principi de coherència.

Si el sistema perviu, quin model d'escola sobreviurà?

J. Ribas. La crisi econòmica ens ha de fer veure la necessitat de modificar el model social i econòmic, i l'educació és fonamental per dur aquest canvi a terme. El sistema educatiu que tenim actualment necessita millores importants. Però hem de ser capaços de definir aquests canvis de millora i de convèncer la societat de la necessitat de l'educació per a la seva pròpia supervivència.

És difícil saber, a curt termini, quin serà el resultat d'aquesta confrontació de models: un retrògrad, elitista i segregador; l'altre inclusiu, cohesionador i innovador. Però s'haurà d'imposar el segon model ja que del primer només en pot sortir un conflicte social greu que tard o d'hora s'haurà de resoldre.

J. Salas. Crec que el model d'escola concertada, servei públic gestionat per una empresa/cooperativa privada, si és seriós i continuadament supervisat per l'administració, té molt de futur. Ofereix un producte similar (ho deixarem aquí) amb un cost menor que les escoles públiques. Això necessita dos requisits: que l'administració pagui totes les infraestructures i inversions bàsiques del centre (a dia d'avui les famílies han d'ajudar els centres concertats) i un pla de beques i ajuts per garantir la igualtat d'oportunitats.

C. Conti. Les retallades afectaran sobretot els alumnes amb NESE, perquè no seran atesos com pertoca. Els alumnes becats amb escola matineria, transport, menjador... també se'n veuran afectats, i això repercuteix en el benestar de les famílies. Hi ha alumnes que l'única menjada saludable que feien durant el dia era la del menjador escolar. Ara ni això. Són passes enrere molt difícils de recuperar. Ens quedarà una escola de «cartilla bàsica», semblant a allò que passarà amb sanitat. La intervenció excessiva de la política també és molt greu.

Si s'accepta que és irremeiable la retallada en una crisi profunda com la que vivim, què és allò que envers l'educació no s'hauria de negociar mai sota cap concepte? La pregunta és una mica complicada, perquè ningú no retallaria absolutament res...

J. Ribas. Jo crec que el fonament de l'educació que reclamem és la igualtat d'oportunitats per a una educació de qualitat. Això significa tractar diferent els que necessiten més suport per assolir el nivell necessari, sempre des d'una educació inclusiva. Per aconseguir-ho, s'ha de posar també l'accent en el component social de l'educació, no només en el pròpiament formatiu.

J. Salas. També penso que és la igualtat d'oportunitats. Amb un suposat increment dels centres concertats, pot haver-hi centres que, conjuntament amb els pares, acordin quotes per aconseguir uns serveis extres,

complementaris, que siguin diferenciadors i excel·lents, de 10; però la resta de centres, els gratuïts, han d'arribar al 8.

C. Conti. No crec que hi hagi una cosa en concret: és el conjunt. Tot el que s'ha avançat, de sobte, desapareix: els nins es deixaven al centre sabent que eren atesos amb recursos, ara no serà així. Hi ha coses que es poden retallar? Probablement sí, però sembla que no han consultat les persones adequades per informar-se'n.

Hora de les confessions. Es consideren escoltats per la Conselleria d'Educació, des de l'organisme que representen?

J. Ribas. Crec que en aquests moments no hi ha cap sector de la comunitat educativa que se senti escoltat per la Conselleria ni pels governants en general. Tot i que hem estat rebuts en diferents ocasions pel conseller i pels directors generals, no hem trobat cap sensibilitat envers cap dels problemes i propostes que els hem plantejat. Massa sovint detectem que els interessos de l'alumnat i de la seva educació queden supereditats a altres interessos que no van en consonància amb el que hauria de ser el nostre sistema educatiu.

J. Salas. Hi estic d'acord. Manca diàleg i crec que s'han equivocat en molts de casos en les formes. Pareix que ara es vol millorar aquest aspecte. Pel bé de tots, esperem que sigui així.

C. Conti. Jo també. Tendríem molta força si l'exercíssim, però no en som conscients. Som grup i votants i podríem fer pressió. Podem ser bastant pesats. Per les vies normals tot és molt tècnic i amb copets a l'esquena, però tot això és paper banyat.

No confabulen, sinó que treuen el suc a la conversa. Discuteixen sobre quina nota li posarien, a aquesta Conselleria.

J. Ribas. La Conselleria està clarament suspesa en totes les assignatures de les quals se l'ha d'avaluar. I lamentablement, amb el pas del temps, aprofundeixen en les actituds que els

duen a suspendre i no detectem cap interès per recuperar la normalitat. Si l'haguéssim de catalogar com a alumne, en aquests moments el podríem considerar un alumne disruptiu que només genera conflictes en lloc de resoldre'ls.

J. Salas. Jo crec que és millor esperar un poc a valorar. Esper que l'orgull professional del conseller i el seu equip, així com la seva estimació per Mallorca, els estimulin i els facin avançar sensiblement en aquest sentit.

C. Conti. Li posaria una nota molt dolenta. Hem sabut dels canvis per programes de televisió, no pel parlament, per exemple. El fet de les cartes amb les famílies sense comptar amb els directors, acusant-los de no saber gestionar el tema... un molt deficient.

La llei educativa, la setena d'ençà de la democràcia, tampoc no podia quedar a l'aire. Serà la definitiva? Potser tingui la clau per «arreglar» el sistema educatiu...

J. Ribas. Des del nostre punt de vista, anomenar reforma educativa a la proposta del Ministeri és una manera molt generosa de definir-la. Simplement han plantejat una modificació de la LOE amb l'objectiu de fer uns canvis que afavoreixen una educació segregadora i elitista.

J. Salas. El que crec és que, si no acaba per perfilar-se d'acord amb tot el consens que ara li manca, durarà el que duri el govern.

Així doncs, segur que tindrien aportacions a fer. I també sabem clarament què li sobra, a aquesta llei...

J. Ribas. Per a nosaltres és especialment greu el retorn a les revàlides amb una concepció eliminatòria dels que no han arribat al nivell necessari, deixant de banda tot el que suposen les avaluacions de diagnòstic pel que fa a oportunitats de millora i de compensació a temps dels dèficits d'aprenentatge (tot i que també necessiten millorar).

També critiquem la poca democràcia que queda als centres educatius

...hi ha alumnes que l'única menjada saludable que feien durant el dia era la del menjador escolar. Ara ni això. Són passes enrere molt difícils de recuperar...

reduint els consells escolars a òrgans consultius sense cap capacitat de control i definició dels projectes educatius dels centres i el control jeràrquic que suposa l'elecció dels equips directius pràcticament a dit per part de l'administració.

Un altre aspecte preocupant és que facin un article a mida per legitimar

els centres educatius segregats per sexes, que des del nostre punt de vista són contraris a l'article 14 de la Constitució, que prohibeix qualsevol discriminació per raó de sexe.

J. Salas. Jo afegiria algun altre aspecte no tan dràstic: si la potenciació de la FP és seriosa, però seriosa com mai, la flexibilització que es fa de l'ESO pot ser molt positiva. Per altra banda, crec que hi manca el respecte cap als centres i els professionals, un poc com ha dit en Jaume. Tot el que no sigui respectar o fomentar l'autonomia de centre ens porta o predisposa a la politització.

C. Conti. Jo tampoc no crec que s'arregli amb remeis del passat. No recupera mancances, sinó temes antics ja superats. Han passat trenta anys. És troba fora de context el tema de les revàlides, com bé diu Jaume. Se cerca l'excel·lència, descartar alumnat i dedicar-se només a aquells que en algun moment es detecta que poden ser brillants.

Jo treballaria amb allò que ha anat bé i hi inclouria aspectes de l'escola

inclusiva. Ajudar cada tipologia d'alumnat amb la mesura que ho necessiti. Però que els canvis els facin els professionals, no els polítics.

Acabem. Pacte educatiu igual a utopia?

J. Ribas. En l'actualitat sí. Perquè hi hagi possibilitats de pacte hi ha d'haver una vertadera voluntat d'aparcar les diferències entre els sectors de la comunitat educativa i de cercar els elements comuns que ens poden permetre arribar a aquest pacte. I, desgraciadament, no veiem aquesta voluntat entre els diferents sectors de la comunitat educativa i molt menys entre els polítics que han d'assumir aquest pacte i dur-lo a terme.

J. Salas. Jo penso que no, però mentre no es deixi pas als professionals, de distintes sensibilitats, serà gairebé impossible.

C. Conti. El pacte sí que veig que és una utopia. Ja se'n va haver un intent, però no va fructificar. Seria positiu i també una llei consensuada i oberta per poder rebre els canvis socials i treballar-los.

Cristina Conti (Palma, 1971). Es considera una persona implicada en el món educatiu des que els fills, Jordi i Mireia, de set i cinc anys, començaren a l'escola Aula Balear. Ha fet feina tant des de l'APIMA del centre com des de FAPA Mallorca (Federació de Pares i Mares d'Alumnes de Mallorca), on actualment ocupa el lloc de vicepresidenta.

A part d'aquesta tasca tan absorbent, és sòcia i directora tècnica de Lluch & Juelich, Correduria de Seguros.

Amb la certesa que part de l'èxit escolar es deriva de la implicació de la família a l'escola i de la tasca conjunta entre docents i pares, dedica part del temps lliure al moviment associatiu de pares i mares i a altres projectes col·laboradors i solidaris.

Jaume Ribas (1970). És pare de dues filles de 8 i 11 anys que estudien al CEIP Escola Graduada de Palma. A part, és president de l'AMIPA de la mateixa escola des del 2005, president de COAPA Balears (Confederació d'Associacions de Pares i Mares d'Alumnes de les Illes Balears) des del 2012 i ha estat president de FAPA Mallorca (Federació de Pares i Mares de d'Alumnes de Mallorca) des del 2007 fins al 2012.

La seva implicació absoluta en el món educatiu no s'atura aquí. És membre del Consell Escolar del CEIP Escola Graduada, del Consell Escolar de Palma i del Consell Escolar de Mallorca (ambdós inactius des del 2011). Ha estat membre del Consell Escolar de les Illes Balears des del 2007 fins al 2012.

Jaume Salas (Sant Jordi, 1970). Des del mes de febrer de 2012 és president de CONFAECIB (confederació d'associacions de pares d'alumnes de centres d'ensenyament i jardins d'infància d'ideari catòlic). Enamorat del turisme des que va néixer, n'ha fet la seva professió: és diplomad en Turisme i titulat superior en Planificació Turística per la UIB. Actualment és professor de grau de l'Escola Universitària de Turisme Felipe Moreno.

La seva filla de 7 anys, que va a l'escola de Sant Vicenç de Paül, és una altra de les seves passions. Té temps també, entre tantes ocupacions, per dedicar-se a fer bricolatge, en el seu vessant creatiu i constructiu, a gaudir de la natura i a promoure des d'una posició compromesa el benestar social.